

ס פ ר

שחיטות ובדיקות ותמונת ריאה

שו"ת ודיני ניקוד בקיצור

מאתי ב"המחבר

נתן נטע קליין

שו"ב בעיר ווינסמעד ענד ניו מילפארד, קאנג.

בשנת ה'תצ"ט לפ"ק

פריז 45 סענט

חזקת וחוכנס לאינטרנט

www.hebrewbooks.org

ע"י חיים תש"ב

ס פ ר

שחיטות ובדיקות ותמונת ריאה

שו"ת ודיני ניקור בקיצוד

מאתי ב"המחבר

נתן נטע קליין

שו"ב בעיר ווינסטעד ענד ניו מילפארד, קאננ.

בשנת תרצ"ט לפ"ק

חזקת וזוכנס לאינטרנט

www.hebrewbooks.org

ע"י חיים תשס"ב

הקדמת המחבר

בכתב יושר דבר אמת הלכות שחיטות וכדיקות ותמונת ריאה, שו"ת שו"ב ודיני ניקור בקיצור.

ומלא כפו קוצד בקצירת אמרים לסדר בסדר הדינים המפוררים למען הקל על זכרון בני ציון היקרים לומדי תורת הזבח. ומוב עשה בזה, כי בעו"ה בעתותינו הזועפות נתקטנו השעורים תמידים בסדרן ומקוצר רוח ועבודה קשה יחטפו אחרי הקיצורים ליעקב, וגם אלה שוחמי דמתא אשר ידיהם תמיד מלאות עבודת הקודש ותחת שואת דאגת סחר ופרעות בקהלתם יתגלגלו יאמרו להקוצרים ברוך. וגם להם יהי ספרו היקר לתועלת גדולה לחזור ממנו כחק החיוב הלימודים ובשעה חדא יאספו הדינים לאחדים יהי' אח"כ לפניהם לזכרון תמיד. גם אני ידעתי כי לא חסר מחברים בזמן הזה, כי לא עשיתי חיבורי זה להתגדל בו, כי אין זה דבר שראוי להתגדל בו, שאינו אלא במלקט אוכל מתוך אוכל: ואני לא באתי כי אם לחלק הדינים לשאלות ותשובות ולערוך אותם מערכה כל שאלה ותשובה על צבאה ועל דגלה: ועוד תועלת נמשך מספר זה, כי קטן הוא ובקל יוכל כל שו"ב להוליכו עמו ויקוים בו והיה עמו וקרא בו כל ימי חייו למען ילמד לשמור את כל החקים האלה למען יאריך ימים על משמרתו ולא יכשלו ח"ו המסוד ללב, שנאמר בו ויראת מאלקיך.

יום ג' לסדר שמות, שנת תרצ"ט לפ"ק, בעיר ווינסטעד.

ב"המחבר

פאר אן אמת'ן זומער וואקיישאן

אונטער דער שמרענגער אויפזיכט פון

רבי נתן נטע קליין

שו"ב בעיר ווינסטעד ענד ניו מילפארד, קאנע.

דאס נייע ארט וואס איך האב יעצט איז אין די שעהנסטע אומגעגענד, איז 1,600 פוס הויך, בעסטע לופט, רומס מיט אלע באקוועמליכקייטען, זע ווי קאלטע און הייסע וואסער אין יעדען רום, עלעקטריק לייטס און אז. וו. אייגענעם סווימינג פול, 30 אקער לאנד מיט שעהנע בוימער, אייגענע מילך. רוח און ערהאלונג פאר-זיכערט פאר אונזערע נעסט.

מעסיגע רעיטס פאר באַרדערס און רומערס.

ספעשעל רעיטס פאר פסח.

מאכט רעזערווישאַנס באַצייטענס.

פאר איינצעלהייטען טעלעפאָנירט אָדער שרייבט צו:

Rabbi N. Klein

Tel. 1027

P. O. Box 207

Winsted, Conn.

הוצתק וחוכנס לאינטרנט

www.hebrewbooks.org

ע"י חיים תשס"ב

דיני ניקור.

לא יחתוך יותר מי"ב צלעות מהפנים וצריך לחתוך עד העצם עצמו: יחתוך הראש לשנים ויזרוק העינים וייחתוך עצם המוח ויקלוף קרום המוח וקרום שתחת המוח: וגם גידים האדומים שעל המוח: וינקר משני צדי הלשון הגידים: וייחתוך עוקץ הלשון וגם המזלגות שקורין (טרופה באנדליך) וייחתוך שפוי הכובע ויזרוק: וייחתוך לשנים הגרגרת וגם הוושט: וינקר הוורידין מבית השחיטה בכל צד יש גיד אחד אדום כתמונת שי"ן והוא הולך מבחוץ וניד אחד לבן מכפנים: וינקר גיד העבה באמצע הכתף ההולך לשדרה והגידים וההוטיין הנמשכים ממנה: וגם החתיכה אצל הכתף שקורין גריף ינקר משם ג' חוטין כתמונת שי"ן: וייחתוך קצה החזה סמוך לצוואר ומאותו בשר האדום יעקור שני גידים הכפולים הלבן והאדום מצד זה ומצד זה: ומתחיל מסיום גידי חזה ומקליף הקרום שעל הכמלים: והוא עב ולבן וגם החלב שתחתיה: וייחתוך ראשי העצמות שקורין קנארפל: וינקר בכל צד מהכמלים ג' צלעות: בצד ימין נחלק כל גיד לשנים ובצד שמאל לשלושה: חצר הכבד יקליף משני צדדים: וייחתוך סמפונות הריאה: ויזרוק הוורדא: וייחתוך בכבד כדי שתזוב הדם: ויקרע סמפונות הלב: וייחתוך עוקץ הלב: ינקר למעלה משומן הלב שקורין געראשיטין ארבעה גידין וגם הקרום שעלי' יסיר: יחתוך האזנים מהלב: יקלוף שני צדי המחול ויעקור ממנו הגיד הגדול עם ג' גידין הנמשכין ממנו: וייחתוך מלפי הרגלים והשומן שבין הפרסות. יסיר חלב הכרם וקרומו והחלב שדבוק בכרם עצמו ג"כ אסור: חלב הדבוק בהמסם ובית הכוסות וקרומו אסור: חלב הקיבה וקרומו אסור: חלב הדקין אסור אמה מצד הקיבה ואמה מצד פי הטבעת וצריך לחסור הקרום וחלב שעל הקרום והשומן שתחתיה מותר: הדרא דכנתא היינו הדקין יסיר הדק היטיב הקרום והחלב שעליהם והשומן מותר: וגם הקרום מתחתיה יקלוף: חלב המרה הדבק בכבד טרפה: ביצי זכר ינקר גיד הגדול וייחתוך בהם חתיכות הרבה קידם התדחה: הכוליא ינקר הקרומים וגם הגידים הדקים היטיב הדק: כחל צריך לקרעו שתי וערב ויוציא כל לחלוחית החלב וייחתוך ר"י הדדים: הדקים בעגלים שקורין רייזל

ינקר במתינות מאוד מאוד ולא בסכין חד אלא ביד במתינות: פרייזל מעגלים ינקר היטיב משם ד' גידים כמו בכמה גדולה: ניקור ראש העוף כמו בכמה ויוציא גיד מהגרגרת נגד בית השחיטה: וייחתוך הראש מן הגוף קודם ההדחה משום הוורידין וייחתוך פה העוף עד החוטם היינו נחיריים: וייחתוך קודם ההדחה תחת הירכים: ותחת הכנפים: וגם יפתח מקום הריאה כפנים וידיח שם היטיב כי תמיד נמצא שם דם בעין: ויוציא השני דקין מכפנים שקורין טרפה ויירשטלן: ודין הלב כמו בכמה: ויזרוק המרה: ואותן הפותחין האווזות על הגב כדי להדיח הדם יפה יפה מכפנים: תבוא עליהם ברכת טוב עד עולם:

דיני מעת לעת

הנותנים עגלים או שאר בשר על הגליד ומניחין שם מעת לעת ואח"כ לוקחין מטאטא ומזלפין הבשר במים הרי הם כמצליף והמטאטא מטאטא השמד: והכת השניה שופכין מים רבים אבל רק על העור גם הם שלא כדין עושין ואף שמותר להדיח בשר עם עור עלי' שאני התם דכשנותן הבשר עם העור בתוך המים הולכין המים גם תחת השער אבל כששופך רק מים על העור יורד הקלוח ואין נוגע המים בבשר: ובפרט מה שראיתי בעיני שנותנים בשר על הגליד עד שנתמעך ונעשה כמים ושורה שם הבשר במים, לכל הפחות הצד האחד שמונה כמים ובציר היוצא מן הבשר מה מועיל הדחה ואפילו צלי לא יועיל כמו בשר ששורה מעת לעת במים? ואין להאריך! ע"כ אענה גם אני חלקי עמכם מי שרוצה לצאת אליבא הכל יעשה יתדות בצדי בור הגליד ועליהם יתלה הבשר או העגלים ובית השחיטה למטה כדי שתזוב הדם: או יעשה דפי נסרים מנוקבים או מתצלת ויקליהם יתן הבשר: וגם קודם ההדחה יפשיט העור: וכשידיח ראש צריך לפתוח עצם הגולגולת וידיח גם המוח היטיב: ואם הודח הראש בלא פתיחת עצם המוח, מותר הראש ולא המוח: וגם עופות צריך לפתוח מתחלה אם הם בתוך מעת לעת: וישפוך מים מכפנים ומבחוץ וגם הראש יפתח: וגם צפרנים של רגלי עופות יחתוך תחלה: בשר שנעשה כעין מחמת הקור והקרה ונליד ושהה מעת לעת אינו מועיל הדחה עד שנתמעך וצריך לתנו בבית החורף וההכס עינו בראשו שיזוהר שלא יתחמם הבשר: וכל זמן שהגליד על הבשר אינו מועיל מידי ואפילו צלי אינו מועיל:

מה נקרא ריעותא ?

כל מילתא דמצינו פלוגתא בש"ס או בפוסקים אע"ג דלא קיימא לן כן עכ"פ ריעותא מקרי.

מה נקרא תרתי לריעותא ?

תרתי לריעותא הוי כל שיש בהן שלש אלה (א) שעומדות זו על גב זו (ב) שמעידין עדות מכוונת (ג) שהן כל אחת משם אחר.

ואם אינן עומדות זו על גב זו כמש אלא שהן סמוכות זו לזו עד שאין הפרש כקש ביניהן ?

מצטרפות ג"כ להיות תרתי לריעותא.

ומאחר דקיימא לן שכל טריפות הריאה הוא מטעם נקב האידך יכול להיות שלא תהא עדותן מכוונת ?

לענין תרתי לריעותא מחלקין הטריפות כמו שחלק הרמב"ם ז"ל.

כיצד חלק הרמב"ם ז"ל הטריפות ?

הרמב"ם ז"ל חלק הטריפות לב' סוגים דהיינו סוג נקובה וסוג חסירה.

איזה טריפות מנה תחת סוג נקובה ?

ניקבה הריאה, נקבו סימפוני הריאה, אטום בריאה, סרכא, בועה מליחה סרוכה, או מים עכורים, נתמססה הריאה יבש קצת שאינה נפרכת בציפורן, מראות, נגלר, ריאה שמשמעת קול, מנה תחת סוג נקובה.

ואיזה טריפות מנה תחת סוג חסירה ?

נתחלפו האונות, אין לה חיתוך האונות, חסר מנוף הריאה, צמקה במקצת, נמצאת הריאה נפוחה, מנה תחת סוג חסירה.

מאי נ"מ אם מחלקין הטריפות בהרמב"ם ז"ל או לא ?

איכא נ"מ כגון אם הב' ריעותות הן מתחת סוג נקובה או אפי' אין עומדין זו על גב זו ממש רק בסמוך זה אצל זה ואין הפרש כקש ביניהן הוי ת"ל משא"כ אם אחת היא מתחת סוג נקובה והשנית מתחת סוג חסירה אז צריך שיהיו תכופות יחד זו על זו ממש אבל אם הן זו אצל זו אפי' אין הפרש כקש ביניהן יש להכשיר בהפ"מ.

כיצד הן ב' ריעותות משם אחד ?

אם קודם נפיתת הריאה נראו בה ב' ריעותות ואחר הנפיתת לא נשאר כ"א ריעותא אחת ?

סימן ל"ז

דיני תרתי לריעותא וכו' פ"ו שו"ת

כמה מיני ריעותות יש ומה שמותיהן ?

ג' מיני ריעותות יש ואלו הן ריעותא גדולה, ריעותא סתם או ריעותא קצת, וריעותא כל רהוא.

כיצד מצטרפין ריעותות אלו להיות ב' לריעותא ?

ריעותא גדולה אפי' עם ריעותא כל רהוא הוי ב' לריעותא סתם ריעותא עם סתם ריעותא הוי ג"כ ב' לריעותא, סתם ריעותא עם ריעותא כל רהוא לא מקרי ב' לריעותא וכל שכן ב' ריעותות כל רהוא שאינן מצטרפות להיות ב' לריעותא.

סרכא שלא כסדרן הצריכה מיעוד מה ריעותא נקראת ?

ריעותא גדולה מקרי.

סרכא שנפסקה בהכנסת יד הכורס ?

ריעותא כל רהוא מקרי.

סרכא בכסדרן בין אונא לאונא למטה מחציה בלא חלון ?

לא מקרי ריעותא בלא.

ב' ריעותות וסרכא בכסדרן מפסקת ביניהן ?

הוי הפסק וכשר.

סרכא בכסדרן בין אונא לאונא בחלון ?

סתם ריעותא מקרי.

סרכא בכסדרן בין אונא לאונא בלא חלון ?

ריעותא סתם מקרי.

קרומ בין אונא לאונא או אונא לאונא ?

לא מקרי ריעותא בלא.

ב' ריעותות וקרומ מפסיק ביניהן ?

הוי הפסק וכשר.

סרכא בכסדרן והכורס מסופק אם הוא כגב או בחיתוך ?

סתם ריעותא מקרי.

הדביקות שאנו מכשירין בלא מיעוד ?

ריעותא סתם מקרי.

כגון שיש ב' מראות אדומות וכדומה.

לא מקרי ב' לריעותא משום שכל מילי דריאה לאחר נפיתת משערין.

סרכא ממקום למקום באותה אונא או אומא עצמה?	סתם ריעותא מקרי.	בועה זמורסא דסמיכי ולא נגעו אהרדי וסמוך למורסא יש איזה ריעותא?	המודסא מפסקת בין ב' ריעותות.
סרכא תלויה ואינה רכוקה למקום אחר?	סתם ריעותא מקרי.	ב' טינרות דסמיכי להרדי?	א נן נחשבות רק כמו טינרא יחידית וריעותא כ"ד מקרי.
סרכא ממל"מ או סרכא תלויה שאזלה ע"י מיעוך?	לא מקרי שום ריעותא כלל.	חסרה אונא והוכשרה ע"י סימן כנון סרק או סימפון?	לדעת הפר"מ הוי ריעותא כ"ד ולדעת הלכ"ש לא מקרי שום ריעותא כלל.
אם הסרכא תלויה או סרכא ממל"מ עומדת על הכועה?	אע"נ דאזלה ע"י מיעוך מ"מ טריפה דהכועה מתלחלת הסרכא.	יתרת ברדי דאונא ויש שינוי כתואר?	לדעת התב"ש ופר"מ סתם ריעותא מקרי ולדעת הלכ"ש ריעותא כ"ד מקרי.
סרכא תלויה או סרכא ממל"מ שעומדת אצל הכועה ואזלה ע"י מיעוך?	כשר דשם אינה מתלחלת.	יתרת מקמא?	לכ"ע ריעותא גדולה מקרי.
לדולקים המצויים בשיפולי הריאה?	ריעותא כל דהוא מקרי.	סרכא תלויה או סרכא ממל"מ על יתרת מקמא ועכרה ע"י מיעוך?	לא מקרי שום ריעותא.
כועה ממוגלא?	ריעותא גדולה מקרי.	טינרא על יתרת מקמא?	לא הוי כ' לריעותא משום דלהתב"ש אין בזה איסור אין להחמיר.
כועה ממים זכים?	סתם ריעותא מקרי.	יתרת מקמא שהוא פחות מפרק אמצעי של אנודל?	לא מחשב שום ריעותא.
כועה מליאה דם?	מקרי ריעותא גדולה.	יתרת מגבה פחות מציפורן של אנודל?	כתם ריעותא מקרי.
כועה גדולה והמים נשפכים בה כקיתון הנה והנה?	ריעותא גדולה מקרי.	נבשושית מגבה כציפורן של אנודל?	רעותא סתם מקרי.
תרי כועות ממים זכים דסמיכי במקום שמכשירין?	ריעותא גדולה מקרי.	נבשושית מגבה פחות מציפורן של אנודל?	לא מקרי שום ריעותא כלל.
כועה כאונא עליונה של ימין למעלה מחציו דמכשירין בהפ"מ?	אפי' מליאה רוח ריעותא גדולה מקרי.	נבשושית מקמא כאונא עליונה אם הוא כט"ד?	יש להסתפק אי הוי ריעותא או לא.
כועה שחוזרת ע"י נפיחה למראה ריאה ממש ועדיין נבוהה מכשר הריאה?	דינה כמו טינרא וריעותא כל דהוא מקרי.	פיצול מגבה ושוה לכשר הריאה?	לא מקרי שום ריעותא כלל.
טינרא או מורסא?	ריעותא כל דהוא מקרי.	פיצול מגבה וקצר מהגומא דמכשירין בהפ"מ?	סתם ריעותא מקרי.
כועה מליאה רוח?	לדעת התב"ש ריעותא סתם מקרי ולדעת הלכ"ש ריעותא כ"ד מקרי.	פיצול מקמא פחות מט"ד דמכשירין בהפ"מ?	ריעותא סתם מקרי.
טינרא מעל"ע כאונא שאין לה סימפון?	דין טינרא זו כדין שאר טינרא וריעותא כ"ד מקרי.	אם הן כל האונות כצורה אחת כדימין או כולן כדשמאל?	לרש"ל סתם ריעותא מקרי ולדעת לב"ש ריעותא כ"ד מקרי.
כועה מעל"ע באונא שאין לה סימפון?	צריך שאלת חכם.	אם האומא של ימין גדולה כשל שמאל?	סתם ריעותא מקרי.
כועה וטינרא או כועה זמורסא דסמיכי ולא נגעו אהרדי למעלה בראשם?	דינן ככועה יחידית וריעותא גדולה מקרי.		

אם הב' אומות הן שוות ויש איזה ריעותא על אחת מהן?
 אין מטריפין עד שיהיו ב' ריעותות על הב' אומות ואז ממ"נ אחת מהן רעועה היא משא"כ אם יש ריעותא רק על אחת מהאומות דאיכא למימר אותה היא כתיסונה והשנייה לה היא נתקטנה או נתגדלה.

צמקה במקצת?
 לדעת הפר"מ סתם ריעותא מקרי ולדעת הלב"ש ריעותא כ"ד מקרי.

יתרת בדרי דאונא שניכר שהיא היתרת וצמקה במקצתה?
 לדעת הלב"ש לא מקרי ב' ריעותא אבל סתם בודק לא יכשיר בלא שאלת חכם.

יתרת מקמא שצמקה מסצתה?
 לדעת התב"ש כשר כי דמכשירין טינרא על יתרת מקמא.

צמקה מסצתה או אפי' אונא שלימה או רובה באופן דכשר כגון דהדרי ברי' ע"י הכריקה?
 לדעת הפר"מ סתם ריעותא מקרי ולדעת הלב"ש לא מקרי כ"א ריעותא כל דהו.

ב' ורדות בשורש אחד ואחת מהן הפוכה באופן דמכשירין כגון שהקטנה הפוכה?
 לא מקרי ריעותא כלל לדברי הכל.

ב' ורדות בשורש אחד והקטנה הפוכה ויש ריעותא על חריץ ההפוכה או סמוך להחריץ ממש?
 דעת הב"א להטריף מטעם כיון שהורדא הפוכה ואין החריץ במקומו הרי זו בריעותא על חריץ וקמט במקום שאין ראוי להיות והוי תרתי לריעותא ולדעת הלב"ש הוא כשר כיון שניכר שהוא מתולדה ובהפ"מ יעשה ש"ח.

אם הורדא היא גדולה כאונא אחת ולא כאונא הסמוכה לאומא שמכשירין בהפ"מ?
 דינה כיתרת מקמא וריעותא גדולה מקרי.

ורדא בדרי דאונא מימין?
 לדעת התב"ש טרפה משום יתרת ורדא ולדעת הלב"ש סתם ריעותא מקרי.

חסר מקצת הורדא ונמצאת החתיכה החסירה בימין או בשמאל שמכשירין?
 אם היא כפרק אמצעי של אנודל דינו כדין יתרת מקמא וריעותא גדולה מקרי.

קמט על הריאה?
 לדעת התב"ש ריעותא גדולה מקרי ולדעת הלב"ש אם היא מחמת חולי מקרי ריעותא סתם ואם היא מתולדה לא מקרי שום ריעותא כלל.

טינרא או מורסא או צמקה במקצת על הקמט?

אף שמצד הרין יש להכשיר מטעם דהקמט הוא ריעותא סתם וטינרא היא רק ריעותא כ"ד ואינן מצטרפות להיות ב' לריעותא מ"מ כיון דהקמט צריך בדיקת מים פושרין וטינרא וכדומה מעכבים הכריקה לכן טריפה.

גומא בריאה?
 לדעת התב"ש סתם ריעותא מקרי ולדעת הלב"ש אם היא ע"י חולי מקרי סתם ריעותא ואם היא מתולדה לא מקרי שום ריעותא כלל.

אטום בריאה ומתנדר הרוק דכשר?
 סתם ריעותא מקרי.

נגלדה הריאה כולה או רובה?
 ריעותא גדולה מקרי.

אטום בריאה וע"י הכריקה עלתה בנפיחה כשאר דיאה?
 אין שום ריעותא מקרי.

נגלד פורתא?
 לדעת הב"א הוי ריעותא כ"ד לדעת השמ"ח סתם ריעותא מקרי ולדעת הלב"ש באין הפ"מ מקרי סתם ריעותא ובהפ"מ מקרי ריעותא כ"ד וסתם בודק יעשה ש"ח.

אם ממקום שנגלד קרום העליון פורתא סרכא תלויה יוצאת?
 אם הסרכא עוברת ע"י משמוש ומיעוך בנחת וברק ולא בצבצה יש להכשיר משום דתלינן שסרכא זו מנסיבת קרום העליון באה והוי חדא ריעותא דאולי היתה באה מנסיבת ב' הקרומים היתה מסתרכת למקום אחר וסתם בודק יעשה ש"ח.

ריאה שמשמעת קול?
 הוי ריעותא גדולה לכ"ע.

ניקב במקום דמשמשי ידי דטבחא?
 לא מקרי שום ריעותא כלל.

נקבי המורנא ויש תולעים כמספר הנקבים והתולע מקצתו בנקב ומקצתו חוץ לנקב?
 לא הוי שום ריעותא כלל.

נקבי המורנא ואין תולעים כמספר הנקבים?
 סתם ריעותא מקרי.

יתרת בדרי דאונא או אפי' יתרת מקמא או גבשושית שנמצאו בהן נקבים מחמת תולעים?
 כשר כיון דנקבי מורנא לא מחשב ריעותא לא מקרי תרתי לריעותא וגם לא שייך לומר שע"י שניקבו מחיים נעשה הריעותא בו.

מראה פסולה החוזרת למראה ברוין או נרויא ?	טריפה.	דינו כמו צמקה לרעת הפר"מ מקרי ריעותא סתם ולרעת הלכ"ש לא מקרי כ"א ריעותא כ"ד.	יבש בריאה באופן שהוא כשר כגון שלא הגיע לשיעור יובש ?
אודם בריאה נגד מכה בדופן ונתלכנה אחר הנפיחה כשאר ריאה ?	סתם ריעותא מקרי.	לרעת התב"ש הוי ריעותא סתם ולרעת הלכ"ש לא מקרי שום ריעותא.	נשבר הקרום ע"י שנפחיה ויותר מדאי ?
בשר בלוי על הריאה ?	דעת הט"ז דבשר בלוי לא מקרי ריעותא ולרעת התב"ש סתם ריעותא מקרי ולרעת הלכ"ש באין הפ"מ הוי ריעותא סתם ובהפ"מ אינו רק ריעותא כ"ד.	באין הפ"מ מקרי סתם ריעותא ובהפ"מ ריעותא כ"ד מקרי.	ריאה שנשפכה כקיתון או ריאה שנתרוקנה ואינה חסרה כשיעור יותר מרביעית ?
קלפו להבשר בלוי ויש תחתיו נגלד פורתא ?	יש להכשיר ע"י בריקת מים פושדין משום דאיכא ג' ספיקות (א) אם נגלד פורתא מקרי ריעותא או לא (ב) שמא הלכה כט"ז דס"ל דבשר בלוי לא מקרי שום ריעותא (ג) שמא לא היה נגלד במקום הזה אלא כשנקלף הבשר בלוי מהריאה נעשה הנגלד ובשלש ספיקות דעת הש"ך בסימן ק"י להתיר אף בחזקה.	הוי סתם ריעותא.	מראה אדומה ?
דינו כבשאר מקום בריאה כמו סרכא תלויה.	בשר בלוי על ריעותא כ"ד כגון על יתרת בדרי וכדומה ?	ריעותא גדולה מקרי.	מראה הריות של דקל באופן שהוא כשר כגון שמנדלת יותר אחר הנפיחה ?
		סתם ריעותא מקרי.	משמוש קשה בריא' כמשמוש בשר ?
		לרעת התב"ש הוי מראה טריפה ולרעת הנ"ב וב"א ולכ"ש כשרה וריעותא גדולה מקרי.	מראה ברוין או נרויא ודומיהן שלא נתפרשו לא לאיסור ולא להיתר ?
		מקרי סתם ריעותא.	מראה פסולה החוזרת למראה כשרה ?
		ריעותא גדולה מקרי.	מראה פסולה החוזרת למראה אדומה ?

הוצאת וחוכנס לאינטרנט

www.hebrewbooks.org

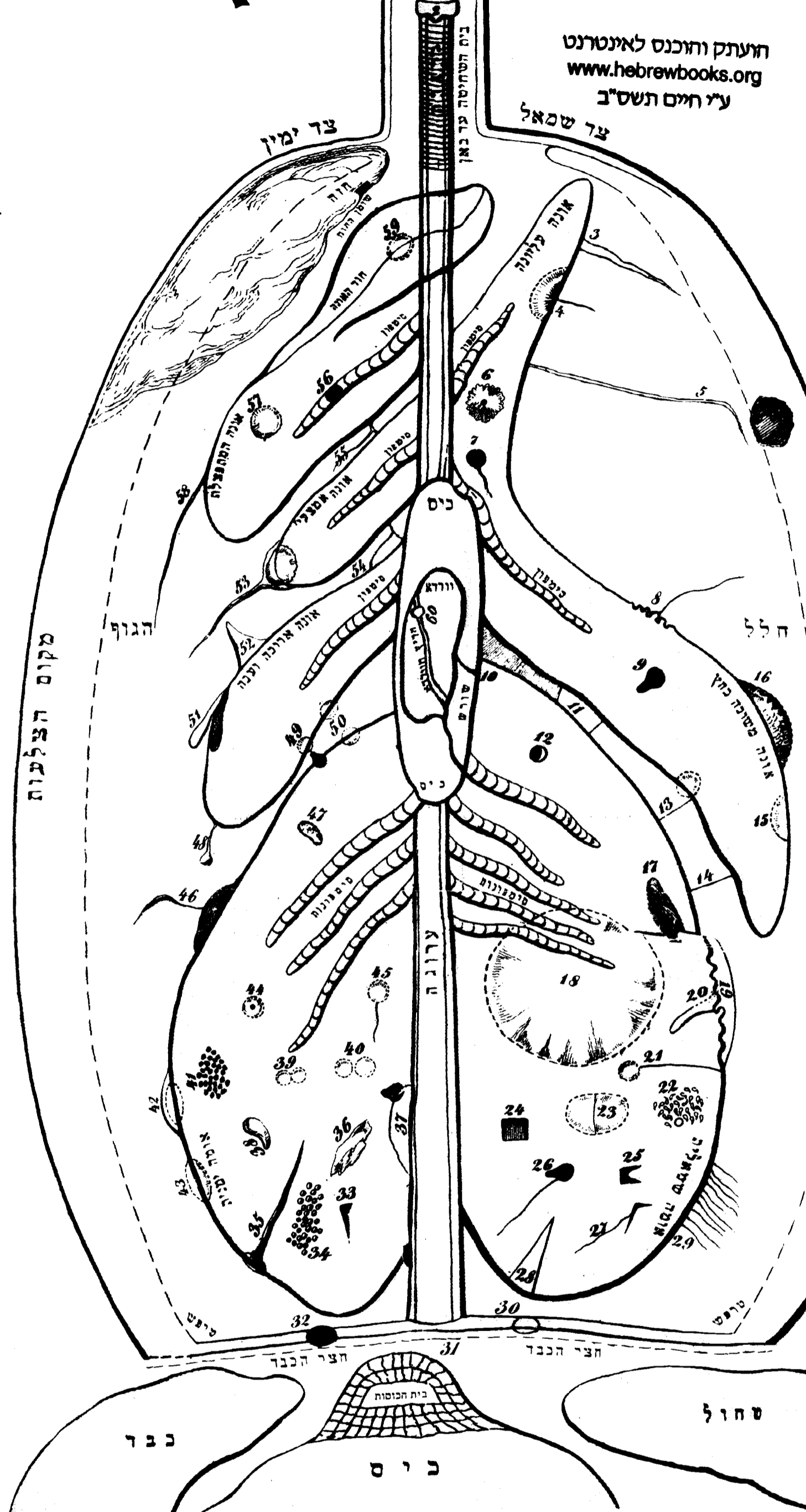
ע"י חיים תשס"ב

תמונת הריאה

עם דיני שהיטה ובריקה ודיני ניקוד ודיני מעת לעת.

שהיטה (שהיטה מן הצואר) הלכה להשיג כשני הוא גם השהיטה הלכות שהיטה: כל הצואר אשר לשהיטה ולתחתיה ישהו כמאצל הצואר: ויהיו סימנים בהו ופטרם כשיטה הקטנים: התך המפרקת לשנים או רק רובו מרובה משום נוסף: לכתחילה צריך לשהו כל השני סימנים הקנה והושט ובריקה רוב שנים בהמה ורוב אחד בקוף כשר: רק שיהיה רוב הגדלה לעינים בלא מריפה: וגם ישחוט הוורדיון ופטרם בקוף: שהם את העוף ונשאר מיעוט מסומן ועיון שהה למית לא יהתוך הנשאר בסבין שנראה כשני שהיטות: שהם עוף והתך בקיר יוצא דם או אפילו לא יצא דם או תלש צמר או נוצות יוצא דם מריפה צריך להסיתו ביד אפילו לנכרי לא ימכרו כשהוא חי: שהיטה אפילו שהה רק משהו או נמצא נמו בקנה או כושט או שנדהה ידו אל הקור או שנגע הסבין בקרקע או כותל או התך שהיטה באצבעי ונכה כל זה מריפה משום שהיטה: דרכה שהתיו סימנים בלא הלכה והוכחה או שהיטה אצבעי על הסבין או ששהט עוף בסבין גדול או ששהט מלמטה למעלה או שכור או זקן מופלג או מי שידיו מרתתין מרפה משום דרכה: הלכה שהתלוי הסבין תחת מליות או הכל או תחת הצמר או תחת שקורות או תחת הנצות מריפה משום הלכה: הגרמה ששהט למעלה מסבנת הגדולה או בתורבין הוושט או למטה עד בין האגפיים ובכמה עד נגד אונה העליונה השמאלית או עד נגד של זק מרפה משום הגרמה: עיקור ששהט בסבין פנים או ששהט העוף או בהכמה ברנלים אל הכותל והוא אוחז בתוקף הסמנים או מצא טבעת מהגרת אחר שהיטה על הסבין או על הקרקע בין שים בין מותך מרפה משום עיקור: שמוטה מיד אחר שהיטה יתקוף אנדל על שפי הכושט אם יחורו סימנים לפי כשר ואם לאו מריפה: וכל ספק בשהיטה מרפה מוחלט עד שישאל לחכם: סבין אגרת שיש לו שני עוקצין או מסוכסכת בעוקצין אחד פסול לשהו בו: עולה ויורד לכתחילה לא ישהו בו: סבין פגום לא ישהו בו ואפילו נשאר בו שיעור מלא שני צווארים: ואם שחט ואמר ברי לי שלא נגעתי יעשה ש"ח: ובו"ש כורך מליות אם נשאר כשיעור: סבין שיש לו שני פיות יבדוק שניהם: וגם הרוך פסול: רק חד וחלק כשר: בסבין מרפה לא ישהו: ומיד אחר כל שהיטה יקנה את הסבין היטיב: סבין הנעשה מתער הגלבים מגעיל תחת: אורך הסבין י"ד אצבעות למטה ובמלא שני צווארים לעופות: אין שיהטין רק לאור היום או בלילה נגד שני נרות: וגם לא לאור הלכנה: לתוך נהר לתוך בלי לתוך נומא לא ישהו: רק על הארץ: יבדוק הסבין אתלת רוחתא י"ב בדיקות: ורק אטיפרא: קודם ולאחר שהיטה: ואם נמצא פגימה רק דק מאיד מרפה: ואפילו יש לתלות במפרקת: סבין בדוק שנעלים אחר שהיטה כשר מטעם הזקק קמא: ואם נמצא שחתך במפרקת מרפה: נפל אחר שהיטה כהודה על הקרקע ופגום כשר: יברך קודם שהיטה ואם הוא מקום מנוקף יברך במקום נקי ולא ישיח בנתיים: כרכה אחת די להרכה בהמות חיות ועופות ובפרט שוחט דמאת: וגם כמו אחת לכלים: בין שהיטה לכסוי לא יפסקי השוחט: בפעם ראשון יברך שהחינו על הכסוי ולא על השחיטה דמויק לכרי': השוחט מסוכנת יראה אחר שהיטה בקוף אם שכשכה בנפה או בנכבה: ובכמה אם פשטה ובכמה רגלה כעין דל"ת: בריאה שלא פרנסה כשר: השוחט מסוכנת ישהו גם בריאה משום ספק כרכה: השוחט בו"ש צריך להיות שוחט לאכול ממנה כות צלי: אסור לקנות מסוכנת מעכו"ם: אסור לשהו עוף עד שיגדלו הנוצות: ועגל עד שיוודע ששכרו עליו זוי"ן ימים שלמים: ויבדוק כשניים וקרנים: אותו ואת בנו לא ישהו ביום אחד: יכסה דם היה ועוף בעפר תחנה למעלה ומלמטה: השוחט בו ישהו גם עוף עמו משום ספק כסוי: כל שוחט יהיה לו עפר מוכן ובפרט בו"ש: לא ימרוט נוצות או צמר בו"ש: אלא יסלקנו לצדדים: ואם אי אפשר בענין אחר ימרוט במתינות: השוחט לחולה מסוכן בשבת יכסה דם במוציא שבת אבל בלא כרכה: האפר שמכסה בו יהיה מין המגדל צמחים: ולא יהיה לח: ורק דם הקלוח צריך לכסות: ואם לא יצא דם מהנשחט כשר בלא כסוי: יכסה ביד או בקתא דסבין לא כסה כמזיק וקנים לשוחט והנשחט כשר: קודם הכסוי יבדוק הסבין: ספק מרפה יכסה בלא כרכה: כשהו הרוח בעפר פטור מלכסות: נתגלה יכסהו בלא כרכה: מים שנפל לדם או דם למים וניכר מראיתו יכסה בלא כרכה: השוחט בו"ש יפשוט ואח"כ יבדוק אילו נמצא מרפה:

שחיטת צואר

- 1. שיפוי כובע.
2. טבעת הגדולה.
3. סירכא עולה בנפיהה מריפה.
4. מירכא וסירכא תלוי' כשר.
5. סירכא תלוי' ומכה בדופן כנגדה מריפה.
6. בועה ישנה ונקב מריפה.
7. סירכא מן האטום מריפה.
8. סירכא מקטט מריפה.
9. מיגרי בולמו' לחוין ואין בה להיות או כשר אפי' תרי מיגרי סמוכות.
10. קרום בלי הלון כשר.
11. סירכא מהצי' ולמטה כשר.
12. ניקב בריאה וחלב סותם מריפה.
13. סירכא ובועה בצדה מריפה.
14. סירכא מהצי' ולמעלה צריך שמשוש ומיעון.
15. מירכא כשר.
16. גבשושית כשר.
17. כשר בלי יקלוף אם שלם תחתיו כשר.
18. בועה מעבר לעבר במקום המפונות ושיעורו למעלה כנפה ארבע אצבעות ולהורא שני אצבעות, ובדקה שני אצבעות, ולהורא אצבע אחת, יתחוב בסבין אם המוגלא יוצאת ממקום אחר מריפה, הודאי נימוחו הסימפונות ואם המוגלא אינו יוצאת ממקום אחד הוה שני ביעות וכשר.
19. סירכא מקום למקום כאותה אומה ומקטט תחתיה מריפה.
20. פיצול מקטא מריפה.
21. בועה וסירכא בדוקה ינפה ואם נתכסה הבועה לגמרי צריך מיעון.
22. מורנא ונקב מריפה (*).
23. בועה אחת ונראה כשתיים על ידי סדק יתחוב בה ואם שזככות להודי כשר וגם כיוס אחד צריך להיות לה.
24. הסרון כמ"ם מריפה.
25. כף כפופה מריפה.
26. מרכא תלוי' מטיגרא כשר.
27. מרכא מכף פשוטה מריפה.
28. יותרת מקטא כשר.
29. דלדולים כשר.
30. ניקב חצר הכבד מריפה.
31. נסרך בית הכוסות לחצר הכבד יבדוק את בית הכוסות אי אית בו פחם.
32. ניקב חצר הכבד וחלב סותם כשר.
33. כף פשוטה כשר.
34. שומא יקלוף עור העליון ואם שלם תחתיו כשר.
35. מהט שאלת חכם.
36. עצם שאלת חכם.
37. סירכא בדוקה מסגרי מריפה.
38. כהוס שאלת חכם.
39. תרי בועי דסמיכי מריפה.
40. תרי בועי דסמיכי' כהפרש קש כשר.
41. נילדי נילדי יקלוף עור העליון ואם שלם תחתיו כשר ואנון קורין זה (פראנציונין) ומריפה.
42. בועה כשפולי והוט כשר מקיף אותה כשר.
43. בועה כשיפולי מריפה.
44. בועה ונקב כתיוכה ואין כמה לתלות מריפה.
45. בועה וסירכא תלוי' ונתכסה הבועה לגמרי כשר.
46. סירכא מהר כשר.
47. נקב בריאה ולתלות בטכה דחינו אורך ואדום כשר, ואם יעגול ושפה לפיו מריפה.
48. כפתור מריפה.
49. בועה נגד מיגרי מריפה.
50. בועה זו נגד זו כשר.
51. פיצול מנכה וגומא תחתיו כשר.
52. יותרת מנכה מריפה.
53. בועה כשיפולי והוט כשר מקיפה וסירכא תלוי' לשיטה הפוסקים מריפה.
54. סירכא כפולה ודבוקת ימעך הכל.
55. סירכא כפולה מהצי' ולמטה ותלוי' כשר.
56. אטום יבדוק אם מכבצין כשר.
57. בועה כשר.
58. סירכא תלוי' כשר.
59. בועה על הרוץ האונה מריפה.
60. בועה על ההרוץ מריפה.

(* וי"א מורנא ונקב צריך לברוק נגד חום השמש אם יוצא עוד מורנא כוודאי נעשה הנקב אחר שהיטה וכשר.)

בשרש אחד שנסרך בסדרן מריפה. נסרכת הורדא לביסה צריך שמשוש ומיעון. יותרת מקטא שנסרך מריפה. יותרת כריי דאונה שנסרך בסדרן כשר. אונה או אומה שנסרכה לנגרת או לחוח או לשמנונית חלב או לכיס חלב או לטרפיש חלב או לחצר הכבד או לטרפיש העינונית או לערוגה או לקנה חלב או לשוטנונית הסימפונות אפילו בלא שום הלון ומעך היטב ואם מכבצין מריפה. סירכא שמיעין ויצא דם מריפה. ובגידים ומלאים כלל לא ימעך.

התנתנות הבדוק. הבדוק יהתוך בנחה המרפש סמוך לצלעות בסבין קצר והגר קטן מצד ימין ויקח בידו עיקון האומה ויבדוק האומה והערוגה והאונות ובפרט האונה המתפצלת יבדוק ביותר כי נשתנית מכל הריאה שפיצול מקטא כשר יותרת מקטא מריפה ייתן ידו לכיס הוורדא ויבדוק הוורדא במתינות ואח"כ יהתוך מצד שמאל נגד הצלעות ויבדוק בנחה וכישוב הדעת כי אליו הוא נושא את נפשו ואלקי אברתם יהיה בעיניו.

הריאה מריפה. ואם בדקה רק לא מסוכנת מריפה. כי הריאה עולה למרוק. אונה נחלקה לשנים ושורש אחד כשר אומה שנהלקה לשנים ינפחה ואם לא יקנה ההלקים לאחר הנפיהה מריפה. חסר אומה או אונה או יתיר או הליף מריפה. מרפא דאסא יש לה בו' שיעורין להורא כפרק אמצעי של אנדל דחינו להשלים אונה וליהווי יותרת די בצפורן של אנדל. סדק מעיל להכשיר וגם הסימפונות מעידים להכשיר, אם חסרה אונה רק אם נדבקו אונות המסוכות לאומה שם לא יועיל היכר סימפון רק סדק. שני וושטום או שני נגרות י"ב מריפה. קרום בלי הלון כשר. מראות מריפות: דין, היינו שחור מאד שקורין (שהוארק) או מראה ירוק שקורין (נעלב) היינו כאתרוג, או כשקיה, או ככרובים, או כשוחא, או כזהב, או כחלמן ביצה, כל המראות אלו נקראים (נעלב) כשיש אשר לו התלוי (נעלבויט) או לבן כחלמן ביצה לאחר הכישול, או לבן כקרום חלבון של הביצה שאינה משתנה מראיתה שקורין (וייפילע) היינו שמנפה ואינה הותרת למראה שיהיה מריפה. מראות כשירות: כצבע הומה

הלכות בדיקת הריאה בקצרה. כל ריאה צריך שתהיה לה בו' אומות ות' אונות, דחינו מימין אומה אחת ושש אונות, ומשמאל אומה אחת ושני אונות. ו ה ו ר ד א יש בצד ימין בין אומה לאונה ארוכה ועבה ומנוחה מקטא בסתר הכיס. ניקב קרום העליון כשר, עליון ותחתון אף זה כנגד זה מריפה. נשפה בקרום ונימוחו הסימפונות מריפה. נתמססה מריפה. צמקה בידו שמים כשר: נשתברו רוב הצלעות מריפה. אופתא, כנסה מריפה, בדקה כשר, ואם אונה אחת נחלקה אפילו בדקה מריפה. קשה במשמשה כעץ מריפה. קלה כעין מריפה. לבנה מריפה, ותיכשה דחינו שניכר בה שרשטום הצפירן מריפה. מים כחלל הגוף הריאה כתיקנה כשר. נתרוקנה מכפנים והחסרון אינו מחויב רביעית כשר. נימוק כשרה והסימפונות שלמים כשר. אם שמעתי קול מריפה, אם נמצא נקב בריאה ואין לתלות כמה מריפה. נגלה עור העליון והתחתון שלם אחר הנפיהה כשר. ריאה שנמצאת נפחה מריפה. נפחה את הריאה ונקיע אירע זה במקום ריעותא מריפה. אם לא בדק